

Warszawa, dnia 19 lipca 2023 r.

Poz. 14

z dnia 17 lipca 2023 r.

ZARZĄDZENIE NR 14/2023

GŁÓWNEGO INSPEKTORA TRANSPORTU DROGOWEGO

w sprawie Regulaminu przyznawania i użytkowania paralizatorów elektrycznych przeznaczonych do obezwładniania osób oraz zwierząt za pomocą energii elektrycznej

Na podstawie art. 52 ust. 1 i art. 55 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2201, z późn. zm.¹⁾) zarządza się co następuje:

§ 1. W Głównym Inspektoracie Transportu Drogowego, wprowadza się Regulamin przyznawania i użytkowania paralizatorów elektrycznych przeznaczonych do obezwładniania osób oraz zwierząt za pomocą energii elektrycznej, stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Główny Inspektor Transportu Drogowego: *A. Gajadhur*

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 760, 919, 1123, 1193 i 1195.

Załącznik do zarządzenia nr 14/2023
Głównego Inspektora Transportu
Drogowego z dnia 17 lipca 2023 r.
(poz. 14)

REGULAMIN

PRYZNAWANIA I UŻYTKOWANIA PARALIZATORÓW ELEKTRYCZNYCH PRZEZNACZONYCH DO OBEZWŁADNIANIA OSÓB ORAZ ZWIERZĄT ZA POMOCĄ ENERGII ELEKTRYCZNEJ

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. 1. Regulamin przyznawania i użytkowania paralizatorów elektrycznych przeznaczonych do obezwładniania osób oraz zwierząt za pomocą energii elektrycznej, zwany dalej „Regulaminem”, określa szczegółowe zasady przyznawania i użytkowania przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób oraz zwierząt za pomocą energii elektrycznej, zwanych dalej „paralizatorem elektrycznym” przez inspektorów Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego, zwanym dalej „GITD”, w tym w szczególności:

- 1) przydzielania paralizatora elektrycznego do celów służbowych;
- 2) posiadania, utrzymania i przechowywania paralizatora elektrycznego;
- 3) sprawowania kontroli i nadzoru nad przydzielonym dla inspektora paralizatorem elektrycznym przez bezpośredniego przełożonego.

2. Inspektorzy GITD w zakresie nieuregulowanym niniejszym regulaminem, a dotyczącym użytkowania paralizatora elektrycznego są zobowiązani do zapoznania się i stosowania przepisów ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 202, 547, 1053 i 1088) oraz ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym.

§ 2. Zabrania się:

- 1) wykorzystywania służbowego paralizatora elektrycznego poza czasem wykonywania obowiązków służbowych;

- 2) stosowania służbowego paralizatora elektrycznego w celach innych niż określone w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym i ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, z wyłączeniem prowadzenia szkoleń;
- 3) udostępniania służbowego paralizatora elektrycznego osobom nieupoważnionym;
- 4) używania służbowego paralizatora elektrycznego niezgodnie z przeznaczeniem;
- 5) przenoszenia służbowego paralizatora elektrycznego poza kaburą;
- 6) pozostawiania służbowego paralizatora elektrycznego bez nadzoru;
- 7) używania niesprawnego lub nie zapewniającego bezpieczeństwa paralizatora elektrycznego;
- 8) korzystania z cudzego paralizatora elektrycznego bez zezwolenia użytkownika;
- 9) samodzielnego dokonywania napraw, regulacji, demontażu lub przeróbek służbowego paralizatora elektrycznego;
- 10) przechowywania służbowego paralizatora elektrycznego poza siedzibą GITD, Delegatury lub zespołu terenowego.

Rozdział 2

Zasady przyznawania służbowego paralizatora elektrycznego

§ 3. 1. Paralizator elektryczny można przydzielić inspektorowi GITD, który odbył szkolenie z zakresu posługiwania się tym urządzeniem oraz z zakresu warunków i przypadków użycia paralizatora, określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej.

2. Przydziału dokonuje się dla wskazanego inspektora GITD, odnotowując przydział w jego karcie osobistego wyposażenia, na podstawie podpisanego dokumentu wydania.

3. Inspektor potwierdza odbiór paralizatora elektrycznego podpisem na dokumencie wydania.

4. W karcie osobistego wyposażenia inspektora odnotowuje się numer identyfikacyjny przydzielonego paralizatora.

5. Wydanie paralizatora elektrycznego dla inspektora GITD następuje na pisemny wniosek bezpośredniego przełożonego, zaakceptowany przez dyrektora komórki organizacyjnej GITD, złożony do komórki właściwej do spraw logistyki. Wniosek o przydzielenie paralizatora stanowi załącznik nr 2 do Regulaminu.

6. Służbowy paralizator elektryczny przyznawany jest inspektorowi GITD tylko na okres zajmowania przez niego stanowiska inspekcyjnego oraz wykonywania przez niego obowiązków kontrolnych.

Rozdział 3

Zasady użytkowania służbowych paralizatorów elektrycznych

§ 4. 1. Paralizatora elektrycznego używa się w celu krótkotrwałego obezwładnienia osoby lub wykorzystuje się w celu krótkotrwałego obezwładnienia zwierzęcia, jeżeli użycie innych środków przymusu bezpośredniego jest niemożliwe albo może się okazać nieskuteczne.

2. Paralizatora elektrycznego można użyć po uprzednim bezskutecznym wezwaniu osoby do zachowania zgodnego z prawem oraz po uprzedzeniu jej o zamiarze użycia tego środka. Odstąpić od wezwania można tylko w przypadku wystąpienia bezpośredniego zagrożenia życia, zdrowia lub wolności inspektora GITD lub innej osoby.

3. Inspektor GITD, któremu przydzielono paralizator elektryczny, jest zobowiązany posiadać go przy sobie w trakcie wykonywanych czynności kontrolnych. Paralizator należy nosić w dedykowanej do tego urządzenia kaburze, zawieszanej na pasie.

§ 5. Inspektor GITD w trakcie użytkowania paralizatora elektrycznego zobowiązany jest do:

- 1) przestrzegania zasad określonych w niniejszym Regulaminie, ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, w szczególności w art. 9, 11, 25, 34, 36 i 37 tej ustawy oraz zasad użytkowania paralizatora, zawartych w instrukcji obsługi urządzenia;
- 2) zachowania szczególnej ostrożności w celu niedopuszczenia do dostania się urządzenia w ręce osób nieuprawnionych;
- 3) uczestniczenia w okresowych szkoleniach z zakresu posługiwania się paralizatorem elektrycznym.

§ 6. 1. Za prawidłowe użytkowanie służbowego paralizatora elektrycznego odpowiedzialny jest inspektor GITD, któremu przydzielono paralizator.

2. Inspektor GITD, któremu przydzielono paralizator elektryczny, obowiązany jest przechowywać urządzenie w sposób uniemożliwiający dostęp do urządzenia osobom nieuprawnionym, w miejscu zabezpieczonym co najmniej zamkiem z kluczem lub kodem dostępu, w siedzibie GITD, Delegatury lub zespołu terenowego.

3. Przed rozpoczęciem czynności kontrolnych, inspektor GITD obowiązany jest sprawdzić stan techniczny paralizatora elektrycznego, w tym:

- 1) odbezpieczenie paralizatora elektrycznego i sprawdzenia czy na wyświetlaczu nie wyświetlają się błędy tego paralizatora lub kartridży;
- 2) przeprowadzenie procedury testu iskry;
- 3) sprawdzenie czy paralizator elektryczny nie nosi śladów uszkodzenia, zniekształcenia, pęknięcia obudowy lub innych oznak wskazujących na niewłaściwy stan techniczny;
- 4) weryfikację daty ważności kartridży. Kartridże, których okres użytkowania zakończył się należy zwrócić do komórki właściwej do spraw logistyki.

§ 7. 1. Paralizatora elektrycznego można użyć w przypadku konieczności podjęcia co najmniej jednego z następujących działań:

- 1) odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność inspektora GITD lub innej osoby;
- 2) przeciwdziałania czynnościom zmierzającym do bezpośredniego zamachu na życie, zdrowie lub wolność inspektora GITD lub innej osoby;
- 3) przeciwdziałania niszczeniu mienia;
- 4) ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- 5) zatrzymania osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą;
- 6) pokonania czynnego oporu.

§ 8. Paralizator elektryczny można wykorzystać także wobec zwierzęcia, którego zachowanie zagraża bezpośrednio życiu lub zdrowiu inspektora GITD lub innej osoby.

§ 9. Paralizatora elektrycznego nie używa się wobec:

- 1) osób, w stosunku do których użyto kajdanek;
- 2) kobiet o widocznej ciąży;
- 3) osób, których wygląd wskazuje na wiek do 13 lat;
- 4) osób o widocznej niepełnosprawności;
- 5) osób w podeszłym wieku.

§ 10. Używając paralizatora elektrycznego przeznaczonego do obezwładniania osób, nie celuje się w głowę.

§ 11. 1. Każdorazowe użycie lub wykorzystanie służbowego paralizatora elektrycznego inspektor GITD odnotowuje w notatniku służbowym oraz dokumentuje w formie notatki, której wzór stanowi załącznik nr 1 do Regulaminu.

2. Inspektor GITD po sporządzeniu notatki, o której mowa w ust. 1, przekazuje ją do bezpośredniego przełożonego, który potwierdza podpisem zapoznanie się z jej treścią, a następnie przekazuje ją dyrektorowi komórki organizacyjnej, w której jest zatrudniony.

3. Bezpośredni przełożony inspektora GITD, dokonuje oceny zasadności, warunków i sposobu użycia lub wykorzystania służbowego paralizatora elektrycznego oraz dokonuje zgrania danych zarejestrowanych w pamięci tego paralizatora podczas jego użycia lub wykorzystania i załącza je do notatki z użycia/wykorzystania służbowego paralizatora elektrycznego.

4. W sytuacji użycia lub wykorzystania paralizatora elektrycznego, polegającego na wystrzeleniu sond z kartridża, sondy które trafiły w cel, niezależnie od tego czy doszło do przerwania tkanki skórnej, należy uznać za materiał skażony.

5. Inspektor GITD, w sytuacji, o której mowa w ust. 4, zabezpiecza wystrzelone sondy w pojemniku kartridża (igłami skierowanymi do środka) i umieszcza w nitrylowej lub gumowej rękawiczce do czasu dokonania przez bezpośredniego przełożonego oceny zasadności użycia paralizatora, o której mowa w ust. 3.

6. Po dokonaniu oceny, bezpośredni przełożony informuje inspektora GITD o możliwości utylizacji kartridża. Utylizacja dokonywana jest poprzez przekazanie do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych lub do komórki właściwej do spraw logistyki.

§ 12. 1. W przypadku gdy w wyniku użycia paralizatora elektrycznego nastąpiło zranienie osoby lub wystąpiły inne widoczne objawy zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby, inspektor GITD udziela jej niezwłocznie pierwszej pomocy lub wzywa kwalifikowaną pierwszą pomoc lub podmioty świadczące medyczne czynności ratunkowe oraz:

- 1) zabezpiecza miejsce zdarzenia, w szczególności przed dostępem osób postronnych;
- 2) ustala świadków zdarzenia;
- 3) powiadamia o zdarzeniu bezpośredniego przełożonego.

2. Czynności wymienione w ust. 1 należy również wykonać w przypadku gdy w wyniku użycia lub wykorzystania paralizatora elektrycznego nastąpiło zranienie albo śmierć zwierzęcia albo zniszczenie mienia.

3. W przypadku gdy zagroziłoby to życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu inspektora GITD lub innej osoby do czasu ustania zagrożenia można odstąpić od zabezpieczenia miejsca zdarzenia, także przed dostępem osób postronnych oraz od ustalania świadków tego zdarzenia.

4. Inspektor GITD może odstąpić od udzielenia pierwszej pomocy, w przypadku gdy zachodzi jedna z poniżej wskazanych okoliczności:

- 1) udzielenie tej pomocy może zagrozić życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu inspektora GITD lub innej osoby;
- 2) udzielenie pomocy osobie poszkodowanej zostało zapewnione przez inne osoby lub podmioty zobowiązane do jej udzielenia;
- 3) udzielenie tej pomocy spowodowałoby konieczność zaniechania przez uprawnionego czynności ochronnych wobec osób.

5. W każdym przypadku wystąpienia zranienia osoby lub wystąpienia innych widocznych objawów zagrożenia życia lub zdrowia osoby w wyniku użycia paralizatora elektrycznego, jak również w przypadku odstąpienia od udzielenia pierwszej pomocy z przyczyn wymienionych w ust. 4 lub gdy osoba poszkodowana sprzeciwia się udzieleniu tej pomocy, inspektor GITD zapewnia wezwanie kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotów świadczących medyczne czynności ratunkowe.

6. Inspektor GITD nie może odstąpić od zapewnienia udzielenia medycznych czynności ratunkowych kobiecie ciężarnej, wobec której użyto środków przymusu bezpośredniego.

7. W przypadku gdy w wyniku użycia paralizatora elektrycznego nastąpiła śmierć osoby należy wezwać Policję.

§ 13. W przypadku utraty, uszkodzenia paralizatora elektrycznego inspektor GITD niezwłocznie zgłasza ten fakt bezpośredniemu przełożonemu, sporządzając niezbędną dokumentację w postaci notatki służbowej ze szczegółowym opisem zdarzenia.

2. Niezastosowanie się do postanowień niniejszego Regulaminu skutkować może odpowiedzialnością dyscyplinarną.

Załącznik nr 1 do Regulaminu

.....
.....
(imię i nazwisko inspektora)
(miejscowość i data)
.....
(nr służbowy inspektora, stanowisko i komórka organizacyjna)

NOTATKA

z użycia/wykorzystania służbowego paralizatora elektrycznego

1. W dniu ..... o godzinie ..... w miejscu/przy ulicy..... został użyty/wykorzystany paralizator elektryczny.

2. Paralizator elektryczny został użyty/wykorzystany w stosunku do osoby/zwierzęcia: (dane osoby, wobec której zastosowano paralizator lub właściciela zwierzęcia, wobec którego wykorzystano paralizator) - imię i nazwisko:.....

- seria i nr dokumentu tożsamości:.....

- data urodzenia:.....

Ustalenie powyższych danych nie było możliwe z powodu: .....

3. Paralizator elektryczny użyto/wykorzystano w związku z przypadkiem:

- o odparcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na życie, zdrowie lub wolność inspektora lub innej osoby
- o przeciwdziałania czynnościom zmierzającym do bezpośredniego zamachu na życie, zdrowie lub wolność inspektora lub innej osoby
- o przeciwdziałania niszczeniu mienia
- o ujęcia osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą
- o zatrzymania osoby, udaremnienia jej ucieczki lub pościgu za tą osobą
- o pokonania czynnego oporu
- o innym (należy wskazać jakim).....

4. Paralizator elektryczny został użyty/wykorzystany z następujących przyczyn:

(sposób zachowania niezgodnego z prawem lub okoliczności, które były przyczyną użycia/wykorzystania paralizatora).....

.....
.....
.....

5. Rodzaj użytego/wykorzystanego paralizatora elektrycznego w postaci:

- a) Taser, inny ....., nr .....
- b) wystrzelenie kartridża/y w ilości sztuk ..... o nr .....
- c) w kontakcie bezpośrednim.

6. Opis czynności zrealizowanych przed użyciem/wykorzystaniem paralizatora i po użyciu/wykorzystaniu tego środka, w tym informacja czy uprzedzono o zamiarze użycia paralizatora elektrycznego .....

.....
.....

7. Opis skutków użycia/wykorzystania paralizatora elektrycznego

(zranienie osoby lub wystąpienie innych widocznych objawów zagrożenia życia lub zdrowia tej osoby lub jej śmierć, zranienie lub śmierć zwierzęcia albo zniszczenie mienia)

.....
.....
.....

8. Informacja o udzieleniu pierwszej pomocy, wezwaniu kwalifikowanej pierwszej pomocy lub podmiotu świadczącego medyczne czynności ratunkowe:

.....
.....
.....

9. Dane ustalonych świadków:

a).....
(imię i nazwisko oraz rodzaj, seria, numer dokumentu tożsamości)

b).....
(służbowe dane identyfikacyjne, jeżeli świadkiem był inny inspektor, funkcjonariusz)

.....
(podpis inspektora)

10. Ocena zasadności, warunków użycia lub wykorzystania paralizatora elektrycznego, w szczególności w oparciu o zapisy w notatniku służbowym inspektora, notatce z przebiegu zdarzenia, wygenerowany raport z rejestru pracy paralizatora:

.....
.....
.....
.....
.....

.....
(data i podpis bezpośredniego przełożonego)

.....
(data i podpis kierownika komórki organizacyjnej)

Załącznik nr 2 do Regulaminu

Warszawa, dnia ..... r.

**Główny Inspektorat Transportu Drogowego
Biuro Dyrektora Generalnego
Wydział Logistyki**

Wniosek o przydzielenie paralizatora elektrycznego

Na podstawie § 3 ust. 5 Zarządzenia Głównego Inspektora Transportu Drogowego nr ..../2023 z dnia ..... 2023 r. w sprawie Regulaminu przyznawania i użytkowania paralizatorów elektrycznych przeznaczonych do obezwładniania osób oraz zwierząt za pomocą energii elektrycznej, zwracam się z wnioskiem przydzielenie paralizatora wraz z akcesoriami. Jednocześnie potwierdzam, iż urządzenie będzie przechowywane zgodnie z wymogami określonymi w § 6 ust. 2 zarządzenia.

Imię i nazwisko pracownika:	
Stanowisko:	
Nazwa komórki organizacyjnej:	
Adres przechowywania urządzenia:	
Data odbycia szkolenia z obsługi paralizatora:	
Nazwa asortymentu*:	
Liczba sztuk:	

.....

Podpis bezpośredniego przełożonego pracownika

Akceptuję wniosek

.....

Podpis kierownika komórki organizacyjnej

* - należy wskazać właściwe: paralizator elektryczny, kabura lewa, kabura prawa, kartridż bojowy 12° (długi dystans), kartridż bojowy 3,5° (krótki dystans), akumulator do paralizatora.